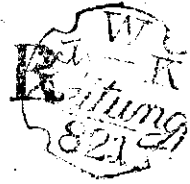

MAGYAR KURI

Bécsből, Kedden, Januárius 9-dikén, 1821.

Német Szövetség.

A' mult esztendő Decembere' 21-dikén gyűltek össze Darmstadtban a' Hassiai Nagy Herczegség' Rendjeit formáló két Kamarák minden tagjai. Státus Minister Grollman, egy beszédet tartott, melly után felolvasta, a' Nagy Herczeg és a' Rendel' kölesönös megegyezése által végrehajtott, s ő Kir. Herczegsége által megerősített új Polgári alkotmányt. Mi ezen hosszú Oklevélből, annak csak nevezetesebb pontjait tartjuk szükségesnek Olvasóinkal közleni, mellyek rövidben az egész szet szem eleiben terjesztik, s a' mellett közönséges interessével bírnak. — A' kezdete és bévezetése a' mondott Constitúciónak a' következő:

„Lajos Isten' kegyelméből, Hassiai és Rhénusi Nagy Herczeg, etc. Minékutánna mi, az ezen esztendő Mártziussa' 18-dikán a' Constitúciónak és Ország' Rendeiről költ Végzésünk 21-dik Cikkelye szerént, hűséges Rendeinknek, a' Constitúziót illető rendelkezések eránt kifejezett és előadott kívánságaikat meghalgattuk, s azokra nézve magunkat elhatároztuk volna, most jónak látjuk, ezen határozásunkat, s az általok semmi változást nem szenvedő törvényes rendelkezéseit Márczius 18-diki Végzésünknek a' Polgári alkotmányról, a' választó törvényről, az igazgatásra tartozó dolgok folyásáról, valamint a' polgári Just, s a' Státus szolgálatját il-

lető Végzésről, egy Oklevélben foglalni, s erre nézve a' következőt rendeljük és parancsoljuk, mint a' Nagy Herczegség Polgári alkotmányját:

Az I. Titulus öt Cikkelyből áll, s szoll a' Nagy Herczegségről és annak Igazgatásáról közönségesen. A' Nagy Herczegség egy része a' Német Szövetségnek s a' Német Diéta végzéseit, mellyek a' Német Ország törvényes állását, vagy közönségesen a' Német Hazafiak' tekintetét egymás eránt, illetik; a' Hassiai Közönséges Jus' egy részét teszik, s kötelező erővel bírnak, ha azokat a' Nagy Herczeg kihirdeti, a' nélkül azonban, hogy ez, kirekesztené a' Rendei együtt munkálódását azon eszközökre nézve, mellyeket kíván a' Szövetség által rendeit kötelezések tellyesítése. A' Nagy Herczegség egy Egész, mellynek régibb és újabb részei, minden kifogás nélkül ezen Constitúzióhoz tartoznak, s abban egyesülnek. A' Nagy Herczeg a' Státus Feje' személye szent és sérthetetlen, benne egyesülnek a' Státus hatalmának minden jussai, mellyeket a' Constitúzióban rendelt meghatározások szerént gyakorol és hajt végre. Az igazgatás a' Nagy Herczegi házban örökös, az első szülöttség rendje szerént a' férfi ágon, s ennek kihalása után által meyen az asszonyi ágra. A' következő Rend továbbbi határozásai, valamint a' Nagy Herczeg kisidejüése alatt a' Regenséget tár-

gyazó rendelkezések egy különös familiai törvényben foglalódnak, mely része a jelenvaló Constitutziónak.

II. Titulus. A Domániákról vagy Státus Jóságairól a 6. dik Czikkelytől, a 11. ig. Egy harmad része minden Domániáknak, a Státus adóssága lefizetésére fog szolgálni, a több két harmadrésze, a Nagy Herczeg familiai tulajdona, mellyről különös, a Budgetben mindég néyszerént felhozandó számvevés fog vívódni. A Rendek engedélme nélkül semmit ezen jóságokból elzalogosítani nem szabad.

III. Titulus. A Hassusok közönséges Jussai és kötelelességei, a 12. dik Czikkelytől fogva a 36. ig. Csak hazafiak lehetnek a Nagy Herczegségben a közönséges és különös Polgári Jussok birtokaiban, mellyektől a nem keresztýynek sincsenek elzárva, mihelyt nekik a törvény azokat megadta, vagy a ki közölők azt formá szerént megnyerte, vagy az azokkal való élésre valamely reá bízott hivatal által halgató meghatalmazást kapott. Minden Hassusok kivétel nélkül egyformák a törvény előtt. A születés senkinek sem ad legkisebb just valamely hivatalra. A Nagy Herczegségben megismért Keresztýen Felekezetek külömbisége nem von maga után legkisebb külömbiséget, a polgári vagy hazafiai jussokban. A mondott Keresztýen Felekezetek szabadon és nyilván tarthatják Isteni tiszteleteket. Minden lakossa a Nagy Herczegségnek tökéletes lelkiesmérési szabadsággal bír, a nélkül azonban, hogy ezen szép just mint szint úgy használhassa, magának valamely törvényes kötelezés alól való kihuzására. A személy és vagyon szabadsága nincs a Nagy Herczegségben semmi egyéb megszorításnak alá vetve, csak a mellyet a jus és tör-

vény fognak meghatározni. Minden Hassus kivándorolhat hazájából, ha az ez eránt fennálló törvényekhez szabja magát. A jobbágyi állapot a fennálló törvények szerént, örökre el van törölve. Törvényesen ki nem szabott rabotáknak és szolgálatnak nints és soha se lehet legkisebb helye; s azok is, mellyek kiszabva vagynak megválthatók. Valaki tulajdonát, csak közönséges és a Státust illető célra nézve lehet kívánni, s úgy is előre adott kárpótlás mellett. Rendkívülvaló esetekben minden Hassus kötelez hazáját oltalmazni, s e végre fegyvert fogni megszollitódhatik. Minden Hassus a kire nézve törvényes kivétel nincs (itt értetődnek az úgy nevezett médiatizált Fő Nemesek, kiket a Német Szövetségi Akta a katonai szolgálattól menteknek esmér), köteles a rendes katonai szolgálatban részt venni. Azok közt kik egyformán kötelesek, sorsvonás határoz, de a személyes állítás megengedése mellett. Minden Hassusok egyformán alá vagynak vetve minden Státust illető kötelezéseknek és terheknek, a mennyiben valami törvényes kivétel reájok nézve nincs. (Itt is a Mediátizáltakra van a célzás, miut a kik a Szövetségi Akta szerént a magok személyekért semmi adót nem tartoznak, — de igen a jóságaiért — fizetni). Senkit se lehet az ötöt illettő törvényes bíró kezéből kivenni. Az igazság kiszolgáltatása, és a törvény folyása független az Igazgatószek befolyásától. Egy Hassust se lehet másképpen, csak a törvény által meghatározott esetekben és formák szerént el fogni vagy megbüntetni. Senki se lehet 48 órával tovább elfogásának oka felől bizonytalanságban s azonnal által kell neki rendes bírása kezében adódnia. A bírókat hivataljokból kitenni nem szabad, másképpen csak törvényes rendelkezésnél fogva, akarat-

jok ellen nem is bocsátódhatnak-el, s csupa önkényből más hivatalba se tevődhetnek által. A nyomtatás és könyvkereskedés a Nagy Hercegségben tökéletes szabadsággal bír, a visszaélés ellen adott vagy adandó törvények határában. A maga elhívására és céljára kiki tettése szerént készülhet és mivelheti magát a hazában, vagy a külföldön, csak hogy a Státus szolgálatjára készülést illető törvényekhez szabja magát.

IV. Titulus. A Nemesség különös Jussairól a 37-dik és 38-dik Czikkelyben. A Mediátizáltak jussai és törvényes állása a Febr. 17-dikén 1820-ban költ Végzés által vannak meghatározva, melly része a Constitúciónak. A nemesség különös törvényes állása a Constitúció védelme alatt van.

V. Titulus. A Szentegyházról, tanuló és jóltévő Intézetekről a 39-dik Czikkelytől, a 44-dikig. A Szentegyház belső alkotmányja, a polgári, oltalma alatt van. Szentegyházi rendeléseket a Nagy Herceg engedelme nélkül nem lehet az Országban közönségesé tenni. A Papok polgári tekintében a Világi hatalom alatt vagynak. A Szentegyház, a Státustól megestmért fundátziók, jóltévő és tanuló Intézetek jószági, a Státus különös oltalma alatt vagynak, s el nem idegeníthetők. A mondott Intézetek fundussai és tökepenzei csak a Rendegek engedelmevel fordíthatók idegen célra.

VI. Titulus. A Közönségekéről a 45-dik és 46-dik Czikkelyben. A Közönségek dolgai egy törvény által fognak elrendelődni, melly talpköve lesz az azok vagyona tulajdon és független igazgatásának a Státus felyvigyázatja alatt olyanok által, kiket a Közönség fog választani. Ez a törvény egy részét fogja a

Constitúciónak tenni. A Közönségek vagyonyját semmi esetben nem lehet a finansziái vagyonnal egyesíteni.

VII. Titulus. A Státus szolgálatajáról a 47-dik Czikkelytől az 50-dikig. Hogy valamely hivatalf viselhesen valaki, arra megkívántatik, hogy alkalmas voltát, rendes megvizsgálattal megbizonyította legyen.

Előre adott reménységnek valamely hivatalba következőzésre, vagy illyen célra fenn álló örökös jusnak (Anwartschaft) nincs semmi helye ezentúl a Nagy Hercegségben. Ha a Státus szolgálai valamely hivatalbéli hibáért vád alá jönnek a törvényes vizsgálás folyását ellenek félbe szakasztani nem lehet.

VIII. Titulus. Az Ország Rendjeiről az 51-dik Czikkelytől fogva, a 101-dikig. A Nagy Hercegség Rendei két kamarát formálnak. Az első Kamarát teszik a Nagy Hercegi ház Princzei, a mediátizált Familiák fejei, a legidősebb Bárá Riedesel, a Romai Catholicus Püspök, egy Protestans Fő Pap, Praelatusi méltósággal, Rit erre a Nagy Herceg holtig nevez ki, az Ország Universitássának Cancellarius, s végre tíz olyan kítettő érdemü Hazafiak kiket a Nagy Herceg erre érdemeseknek fog itélni. A második Kamarát teszik, a meghívántató fekvő jószággal bíró Nemességtől választott hat Követek, a Nagy Hercegség nevezetesebb városaitól nevezett tíz Követek; ezen Városok a következők: Darmstadt, Maintz, Gieszen, Offenbach, Friedberg, Alsfeld, Worms, Bingen: végre 34 követ, kiket a választói Megyék fognak küldeni. A választás módját egy különös törvény határozza meg. Az első Kamara született tagjai, ezen jusokkal 25-dik esztendejek előtt nem élhetnek. A második Kamara tagjainak, Ha-

zafiaknak és 30 esztendősöknek kell lenni, 's olyan jövedelemmel birni, mennyi arra, hogy függetlenül élhessenek, megkívántatik. A' nemesség küldöttjeire nézve szükség, hogy azok 300 forint egyenes adót (directe Steuer) fizessenek esztendőnként a' magok birtokokért. A' többi választásokra 100 forint egyenes adófizetése adhat just, azoknak pedig, kik Státus' szolgálatjában vagynak, ha 1000 forint fizetések van. A' nemesség' választásaiban részt vehet azon birtokos nemes, a' ki 300 forint egyenes adót fizet. A' Városok és Megyék Követjei hármass választásnak neveződnek ki. Az első választás a' meghatalmazottakat (Plénipotentiarius) tárgyazza, a' második ezek által a' választókat határozza-meg, 's végre a' harmadik a' Követeket nevezi-ki. Választók lehetnek minden Megyében 60 ott lakó és legtöbb adót fizető férfiak, A' száma minden Megyé és Város választóinak 25. Az első Kamara tagját, nem lehet a' másodikban választani. A' titkos Státus' Ministerium tagjainak vagy a' Diétai biztosoknak mind a' két Kamarákban van ülések, de voksok nincs. A' Követek hat esztendőkre választódnak. Egyedül csak a' Nagy Herczegnek van jussa a' Rendeket össze hívni, azok üléseit bizonyos ideig felbe szakasztani, vagy bérekeszténi, vagy egészen széllyel bontani. Az utolsó esetben köteles a' Nagy Herczeg hat hónap alatt új választások által más Kamarát hívni össze. A' Nagy Herczeg minden három esztendőben össze fogja hívni a' Rendeket.

A' Rendek munkásságának köre: Az ő megegyezések nélkül, sem egyenes se másféle adót nem lehet határozni, vagy kiszabni. A' finansziái törvény, mely mindég három esztendőre fog adódni, elébb a' második Kamara eleibe terjesztődik,

melly arról határoz, minekutánna az első Kamara biztosaival hasonló móddal felölle beszéllett. A' második Kamara végzését az első csak egészben fogadhatja vagy veteti-el. Ha az utolsó történnék, a' két Kamara egyesült ülése, az első Elölülése alatt fog, a' voksok többsége szerént arról határozni. Mind a' két Kamarának van jussa, hogy a' Státus' szükségéinek tökéletes elejébe terjesztését kívánják 's számot kérjenek az az előtt töllök határozott summák haszonra fordításáról. A' Civilistát (a' Nagy Herczeg pénzbeli jövedelme) egy Nagy Herczeg uralkodása alatt, sem az ő akaratja nélkül lejjebb tenni, sem a' Rendek egyezése nélkül felemelni nem lehet. A' Rendek jóváhagyása nélkül semmiféle törvényt nem lehet hozni, változtatni, vagy eltörölni. A' végrehajtó hatalom a' törvényekre nézve egészen a' Nagy Herczeg' kezébe van, mint szintén a' katonai erő használata, annak formálása, 's fenytékére szolgáló rendeletek elintézése. Ha egy törvényt csak egyik Kamara vét is el, az folyamatba nem mehet. Ha a' második Diétán is elővödne az a' törvény, akkor mind a' két Kamara voksa együvé számlálódik, 's a' határozás, az úgy kieső többség szerént tevődik. Törvényjóvállásokat csak a' Nagy Herczeg terjeszthet a' Rendek eleibe, ezek nem másképpen, hanem csak kérés után. A' seregek' szaporítására néző rekrutázást törvény fogja meghatározni. A' Státus' egész adóssága meg van a' Constitúzió által emérve. A' Kamaráknak van jussok a' Státus' szolgálai ellen, a' Nagy Herczeg előtt panaszolni. Magánosok vagy Corporációk; politikai tárgyak eránt nem tehetnek kérést, 's ilyen szinü dologban gyűlést sem tarthatnak. A' Rendek nincsenek szabad voksolások foglalataért legkisebb felelet alatt, kivéven ha az sze-

mellyes rágalmazással lenne öszve kötve. Az alatt míg az Országgyűlése tart, nem lehet egyik Kamara tagjait is fogságra tenni, kivévén azon esetet midőn a tetten magán kapnák, akkor is tudósítani kell e' felől azon Kamarát, a' mellyhez tartozik. Az első Kamara első Elölülőjét a' Nagy Herczeg nevezi-ki, ki az Országgyűlés végéig hivatalában marad. A' második Elölülőre ugyan azon Kamarában három tagok ajánlatnak, kikből a' Nagy Herczeg választi. A' második Kamarát az úgynevezett Béiktató biztosság constituálja vagy állítja-be foglalatoságiba. Ennek közbejövetele által választ a' Kamara 6 tagokat, kik közzül nevezi-ki a' Herczeg annak első és második Elölülőjét. Az Ország gyűlését a' Nagy Herczeg, vagy egy tőlle kinevezett biztosság nyitja-ki. Mindenik tag tehet azon Kamarában, mellyhez tartozik motiot, vagy javasltást azon tárgyakban, mellyek a' Rendek munkássága körébe tartoznak. A' Kamarák a' magok tanácskozásaitat nyomtatás által közönségessé tehetik, kivévén azon esetet ha ezek az Országlószekek valamelly biztos közlését tárgyazznak. Ezen feltétel-alatt a' Rendek béereszthetnek oda bizonyos számú halgatókat is, melly eránt még közelebbi határozás fog tevődni. A' gyűlést vagy a' Nagy Herczeg vagy egy tőlle kinevezett biztos fogja bérekeszteni. (Bévégzése következik.)

Eszaki Amerika.

Az Északi Amerikai egyesült 24 Státusoknak idei Congressusa, a' mult esztendő Novembere 14-dikén kezdette-el üléseit. Azoknak kinyitásakor a' Respublika Elölülője Monroe Jakob Ur mind a' két házban a' szokás szerént egy beszédet küldött, mellynek foglalatlját a' Státusok belső és külső állapotját illető nevezetesebb pontok kifejtése teszi. Mi a' hely rövidsége miatt ezt egész kiterjedésben nem közölhetjük, annyival inkább, hogy az rövid és semmi nevezetést el nem hagyó kivételben, interesszéből legkisebbet se veszt. A' fontosabb helyeket azonban szoról szóra kiadjuk. Kezdetül a' mondott beszédnek így van:

„Polgártársaim a' Senátusban, és Képviselők Házában! Nagy gyönyörűséggel közlöm veletek, mostani munkáitok elkezdésekor, a' közönséget illető dolgok pontos előterjesztését, mivel mind azon tárgyakat, mellyek figyelmetekre érdeemesek, megvizsgálván, elegendő okot talállok örvendéni szerencsés állapotunkon. Ezt azonban nem úgy kell érteni, mint ha ezen nagy Respublica minden interesszei, egy formán állandó jóllétellel dicsekednének. Midőn a' pallérozódásban elébb halad egy ellý-nemzet, melly egy illy nagy kiterjedésű, olyan különböző éghajlatok alatt fekvő földön lakik, mellynek mindenik része a' külfölddel kereskedést üz, 's a' mellyet következképpen bizonyos pontig érdekelnek azon változások, mellyek idegen Országok állásában és törvényjeiben történnek, különös lenne, ha földünk termései, polgártársaink szorgalma 's próbáló lelke, miadenütt, 's minden időben egyforma buzdításra, 's elősegítésre találnának. Ez bizonyosan több lenne, mint a' mihez mi legkedvezőbb környülállások közt is just formálhatnánk. Némelly interesszek szenvedtek ugyan valami nyomást, de akár melly nagy lehetett is ez egyes esetben, befolyása az egészre, nem volt szembetűnő. Hogy jelenvaló állapotunkról helyes ítéletet lehessen hozni, az előadásban mind közönségesen, mind az apróra vett környülállásoknál, az egészeszet kell szem előtt tartani.

Az Elölülő ezután, azon megjegyzés mellett, hogy egy szabad virtuosus, és megvilágosodott nép esmeri boldogsága talpkövét és okait, s annál fogva tudja, hogy a rajta fekvő nyomorúságokat, csak az idő különös környülállásainak, s azok által elérhető rendkívül való történeteknek tulajdoníthatják, előadja miben van az egyesült Státusokat érdekelt szerencsétlenségeknek kútfeje. A' hirtelen által menetel az Európát sokáig megrázott mozgásokból és háborúkból, mellyekben a' Respublika kereskedése szokatlan nevedést nyert volt, egy olly békességbe, melly azt a' rendeseknél keskenyebb határok közé szorította, érezhető következtetéseket hagyott hátra maga után. Nem volt minden befolyás nélkül erre azon állás is, melyben a' Respublikának ezen hosszas háború alatt magát tenni kellett, melly háboruban végre a' Respublika is egyik fő Hatalmasság ellen nagy maga megszorításával részt vett, a' melly számos állásokat kivánt, nehéz veszteséket húzott maga után, nagy és sok adósság csinálást okozott, melly környülállások a' dolgok folyását megzavarták s a' folyamatban lévő pénz becsét fellyebb emelvény, az által a' portékák árrát szerfelett nevelték, s megint olly hirtelen alá szállították. Más felől megtekintve az Ország szerencsés és kívánatos állapotját mind azon pontokban, mellyek teszik egy nemzet boldogságát, s látván azt, hogy ez a' nagyság legfőbb polczára ér midőn a' társaság minden magános tagja jussai tökéletes birtokában, s az Ország hősséggel meg van áldva, egy olly nemzeti igazgatás alatt, melly céljára mindenütt kívánt előmenetellel munkálódik, a' nélkül, hogy egyébről, azon jóltévő és hathatós oltalmon kívül, mellyet nyújt, észrevehető lenne, s olly tartományi Igazgató-

sok alatt, mellyek a' közönséges jó előmozdítására nem kevesebb bölcsességgel mint szerencsével folynak be, ezeket látván, nem lehet ennyi sok áldások legfőbb Szerzője és adója eránt a' legméjebb s legbelsőbb-megindulásból jövő tisztelettel és hálálással nem telni-el. Ilyen érzéstől lelkesedve, az előadott inségeket se lehet egyebeknek tartani, hanem szeliden tanító intéseknek, mellyek a' figyelmet a' fenyegető veszedelmekre intézik, a' kiméltésre letzkét adnak, mellyek a' Szövetség különböző részei összeállást s kölcsönös függését mutatják, az által annak társasági összeolvadását, napról napra elősegítik, s hathatós köteleik által a' politikai egyesületnek is új erőt és életet adnak.

De akármelly szerencsés legyen is ezen állapot, a' jövendő sem egészen ment minden gondtól. Sőt mentől nagyobbak a' jelenlételet jótéteményji, annál nagyobboknak kell a' Respublika szemességének és buzgóságának lenni, hogy azokat, megtarthassa. Külső hadak újszerencsétlenségeket és terheket okozhatnak, mellyekre készen kell állani. Európában szerfelett nagy mozgás és pezsgés uralkodik, mellynek befolyása van a' Respublikának különböző Hatalmasságokhoz való tekintetere, a' mi fontolást érdemel. Az Elölülő ezután elő adja a' Respublikának említett tekintetét a' különböző Európai Országokhoz, mint a' miből lehet a' nehézségek s a' szükséges előrevigyázási intézetek mivoltát megítélni.

A' Spanyol Országgal való tekintetre nézve nem lehet semmi bizonyost mondani. A' Congressz ülésének a' mult Májusban esett félbeszakadásakor az egyesült Státusok meghatalmozott Ministere Madridban parancsolatot vett, a' Spanyol Igazgatószéket arról tudósítani, hogy ha ő Catholicus Felsője, a' Floridák általenge-

dését illető alkut ratificálja, az egyesült Státusok' Országglószéke azt még elfogadja, annak fenntartásával azonban, hogy azon kérdés, valyon ki lehet e' most is ezen ratificatiot cserélni azért, melyet az egyesült Státusok adtak volt (mivel a' határozott időpont rég eltölt) a' Senátus' eleibe terjesztődik, eldötés végett. Az egyesült Státusok Ministerének Madridban, a' Respublika' külső dolgaira ügyelő Státus Titoknokjához küldött irásából a' jó ki, hogy az adott Instructiok szerént a' dolog a' Spanyol Országglószékekkel közölte-tett, 's hogy azt a' Cortesek valósággal fontolás alá is vették. Ennek kimenetele, melyet az Igazgatószerék minden órán vár, mihelyt elérkezik a' Congressus eleibe fog terjesztödni. Főbb oka a' miért lehet sajnálni, hogy ezen alkudozás illy hosszasa-son nyult, azon környulállás, hogy né-melley személyek arra czélzó intézeteket tettek, mellynél fogva a' Keleti Florida partjának bizonyos pontjait idegen porté-kák' letetésére szolgáló helyyekké (dépots) változtassák, mellyeket onnan a' szabad Státusokba bélopní leheszen. Reménleni lehet, hogy a' két Országglószék közt nem sokára eligazítödnak minden egyenetlen-keések, melly által ezen vétkes és csa-lárd mesterkedéseknek vége szakad, 's egyszersmind a' két Státus közt fennálló barátságí tekintet az által állandó talpkö-re leszz helyheztetve.

Az egyesült Státusok 's a' Britanniai Coloniák közt nyugoti Indiában és az Améri-kai szárazon fennálló kereskedési tekin-tet semmi változást nem szenvedett, mi-vel a' Britanniai Igazgatószerék jobbnak látja most, ezen kereskedést, mind a' két részről fennálló megszorítások alatt hagy-ni. Megnyugtató gondolat is, azomban hogy az egyesült Státusok részéről rendelt megszorításoknak csak azon védelem a'

czéljok, mellyel a' Nagy Britanniától adott rendelések szerént, az ő hasznára intézett monopoliumot megakadályoztatni lehes-sen, valamint az is megnyugtató, hogy ezen próbatételek a' két Ország közt fenn-álló barátságígot tellyességel nem gyen-gítették.

Az egyesült Státusok és Nagy Bri-tannia közt fennforgó kérdés, hogy a' Genti Alku első Czikkelyét micsoda érte-lemben kelljen venni, (az egyesült Státu-sok és a' Britus északi Amériakai Coloniák közt megállítandó határra nézve) mind a' két Országglószéktől, az Orosz Császárra van bizva eldötés végett, ki ezen egye-netlenség eligazítását magára is vállalta.

Próba tevödött arra nézve, hogy a' Francia Ország és egyesült Státusok közt fennálló kereskedés a' kölcsönösség és egy-formaság principiuma szerént regulázód-jon. Az egyesült Státusok Párisban lévő 's ezen dologra egészszen meghatalmazott Ministere utolsó tudósításai szerént az alkudozások ott elkezdödtek, de mivel fon-tos akadályok adták elő magokat, a' Fran-zia Országglószék meghatározta, azokat az egyesült Státusokba által tenni, melly-re nézve a' Francia Ország meghatalma-zott Ministere Hyde de Neuville Ur parancsolatot kapott, Washingtonba men-ni, ki oda kevés időre megérkezhetik. Reménleni lehet, hogy ezen fontos dolog igazságos 's mind a' két résznek eleget tevő feltételek szerént igazítödik-el. Míg ezen alku megkészül, a' Congressus tét-zésére leszz bizva határozni arról, men-nyibe lenne czélra való más intézetekhez nyulni, hogy az utolsó ülés alatt hozott akta, melly a' Francia kereskedő hajó-kon szállított portékákra vetett adót az úgy nevezett tonnapénzt felemeli, nagyobb munkássággal vevödjön tellyesedésbe. Mi-vel a' mondott aktának Jul. első napjával

kellott folyamatba menni, megtörtént, hogy több Francia hajók, mellyek hazul már útnak voltak inditva, minekelőtte ezen akta előttök esmeretes lehetett volna, az egyesült Státusok kikötőhelyeibe bevezettek 's a' mondott akta rendelkezéseinek alávetettek, a' nélkül, hogy arról előre tudósittassanak, a' mit pedig az egyesült Státusok törvényjeinek közönséges miyolta a' hasonló esetekben kíván. Minthogy azon akta célja nem egyéb volt, hanem csak az egyesült Státusok kárával az ök Francia Országgal folytatott kereskedések egyenetlen voltát, igazságos egyarányúságra vissza vinni, hasonlóképpen a' Congressus határozására bizatik, vallyon neia lenne e' célra való, azon barátságos és minden villongást kerülő lélek szerént, mellynek az egyesült Státusok, más Országokhoz való állásokban nem kevésbé hajlandóságból, mint politikából hódolnak, a' kárt vallott személyeknek azt a' könnyebbedést szerezni, hogy mind azon hajók, mellyek kikötőhelyeinkben a' mondott akta tudása nélkül eveztek-bé, annak terhelhetése alól felszabadittassanak?

A' háború Spanyol Ország és Coloniái közt a' leghitelesebb tudósítások szerént, az utolsóktól, mind nagyobb szerencsével folytatódik. Azon szerencsétlen villongások, mellyek Buenos Ayresben egy darab időtől fogva uralkodnak, leg újabb hírek szerént, még most is tartanak, de ellenben Spanyol Ország se tett déli Amérikána egy részében is valami kitettző előmenetelt; midőn a' Coloniák több helyeken, nevezetesen Venezuelában és Új Granadában erőben és hatalomban, mind a' tollók szerencsésen folytatott háboruzra, mind a' bel-

ső igazgatás fenntartására nézve, egyaránt nevékedést kaptak. A' Spanyol Ország igazgatás formájában, az 1812-béli Cortesek Constitutiojának visszaállítódása által esett utolsó változás, olly történet, melly a' revoluzióra nézve kedvezőnek látszik. A' Columbiai Congressus Angosturában, még volt a' Cortesek nevében hiva, alkudózásba ereszkedni, melly a' két fél közt fennforgó egyenetlenségeket eligazittsa, mellyre a' felelet a' lett, hogy a' Congresssz arra azonnal kész, mihelyt a' Respublika tökéletes függetlensége lesz a' fundamentoma ezen alkudozásnak. Mi történt azolta közöttök nem tudatik.

Az egyesült Státusok igazgatószekének legkisebb dátuma sints, mellyből azt lehetne kihozni, hogy valamely Európai hatalmasság ezen háborúba elegyednek, mellyből minden egyéb környüállások érett megfontolása után azt lehet következtetni, hogy a' dolog eldölése a' Coloniák kívánsága szerént a' függetlenség megayerésével esik. Ezen kimenetelt, más hatalmasságoknál, magát Spanyol Országot se véve - ki, barátságos tanácslás által előmozditani, mindég változhatatlan Politikája volt az egyesült Státusoknak.

(Folytatása, mellyben az Elölülő az egyesült Státusok belső dolgairól emlékezik, a' jövő postán következik.)

Spanyol Ország.

Az igazgatószek nagy Fegyverfábrrikákat állit-fel a' Francia Országgal határos három Tartományban, Biscayában, Alavában és Guispuscoában, a' mi végre 3 millió reált, 's egy részét a' vámjövédlemnek határozta.